

[From.]

punkt 11 i § 1, stk. 1, der forudsætter, at man kan ekspropriere en bolig for at skaffe plads til en anden bolig. Jeg har ganske vist med tilfredshed bemærket, at der i så fald skal skaffes anden bolig til den familie, der tvinges bort, men ud fra begrebet boligens ukrænkelighed, som dog har en meget stærk prioritet i grundloven, er jeg ligesom hr. Thestrup yderst betænkelig ved et sådant indgreb.

Jeg har også hæftet mig ved en sætning i § 11, hvoraf jeg gerne vil citere de to første linjer. Der står:

„Søgsmål til efterprøvelse af en kendselse, hvorved erstatning gives eller nægtes . . .“

Jeg spørger ministeren: kan man nægte erstatning i en ekspropriationssag? Efter min formening må det da være sådan, at det ville være imod grundloven, om man nægtede erstatning ved en ekspropriationssag. Jeg kan meget vel forestille mig et tilfælde, hvor der intet er at erstatte, men i så fald nægter man jo heller ikke en erstatning, og jeg vil derfor gerne konkretisere mit spørgsmål til ministeren derhen: i hvilke tilfælde vil erstatning for ekspropriation kunne nægtes?

Jeg mener, at dette lovforslag absolut er egnet til en udvalgsbehandling, og jeg kan tilsige venstres positive medvirken til et sådant arbejde.

Jeg vil gerne til sidst henlede opmærksomheden på en passus i ministerens fremsættelsestale, som har undret mig en lille smule. Jeg citerer igen:

„Ud fra mit kendskab til den i Grønland herskende autoritetstro kunne det måske give anledning til bekymring, at disse varsler er gjort præklusive bortset fra bestemmelsen i § 11, . . .“

Det drejer sig altså om varslingsfristerne for anke, men „præklusiv“ hr. minister, hvad er det for noget? Det ved jeg i hvert fald ikke. Jeg synes godt nok, det lyder flot, det lyder endda meget flot. Men hvordan tror folkettinget, at det vil gå ministerens landsmænd, når de skal til at læse loven og får noget at vide om præklusive ankefrister? Det er jeg ikke så glad for, og jeg må have lov til at minde folkettinget om, at lovene skrives for befolkningen og ikke for jurister. Det er efter min mening en af de smukkeste

blomster fra kancellistilen, som jeg længe har set, og jeg synes ærligt og redeligt, at det er en lille smule flovt. Men disse fine udtryk er måske anvendt for at stimulere den autoritetstro, som den højtærede minister også omtaler. Jeg håber ikke, ministeren har ret med hensyn til denne autoritetstro i Grønland, og hvis der skulle være en sådan, så må folkettinget bede ministeren medvirke til, at vi får den udryddet snarest muligt; lad dog befolkningen deroppe forstå, at autoriteter er til for at tjene befolkningen, og man står ikke med hatten i hånden, når en sådan hjælp skal ydes.

Jeg bliver i det hele taget nødt til at sige til folkettinget, at jeg er en lille smule urolig over Grønlandsministerens stil. Her anvender ministeren kancellistilen, og han taler om autoritetstro. I det næste forslag, vi skal drøfte, foreslår ministeren oprettet et monopol for fritidsundervisning i Grønland med en, jeg havde nær sagt kongevalgt formand.

Nu har vi lige haft en debat om nærdemokrati og om medindflydelse på arbejdsmarkedet og alt det, der hører til, og som jeg ved at den regering, den højtærede minister har den ære at være medlem af, sætter meget højt. Jeg tror, at folkettinget bliver nødt til at minde ministeren om, at disse ting findes. Man skulle næsten tro sig hensat til Frederik den Sjettes dage, og jeg vil stærkt overveje, om jeg ikke vil være sindet fremover at betegne ministeren som excellence.

Svend Haugaard: Der er grund til at fremhæve, at der gælder ganske særlige forhold for Grønland. For det første må man lægge meget stærk vægt på, at al jord er statsjord, og denne jord er udlånt uden afgift uanset beliggenhedsværdi og uanset bekvemmelighedsværdi. Endvidere er det sådan i Grønland, at der ikke findes nogen grundskat. Man har altså de pågældende områder gratis til fri udnyttelse. En grundskat, som ellers kunne have været med til at skabe en vaklen i besiddelsesinteressen, er altså noget, man mangler.

Selv om Grønland er et fantastisk stort område, kniber det med byggeplads. Der er en meget snæver grænse for, hvordan byerne kan udvides, og hvilken egnet byggeplads man kan finde. Nu ligger det sådan, at byudviklingen er inde i en stærk fremgang i Grønland, og det kræver ordnede forhold.